

Zpráva o realizaci programů primární prevence

Krajská hygienická stanice se sídlem v Karlových Varech v roce 2025 realizovala několik programů primární prevence zaměřených na podporu zdraví a zvyšování zdravotní gramotnosti dětí a dospívajících v Karlovarském kraji

Hravě o pohlavně přenosných chorobách a reprodukční zdraví

Tento program probíhal v prvním pololetí roku 2025 a byl určen studentům prvních ročníků středních škol.

Jedná se o interaktivní vzdělávací program zaměřený na prevenci pohlavně přenosných chorob, HIV/AIDS a nechtěného otěhotnění.

Výuka probíhala formou soutěžních her a aktivačních prvků – studenti pracovali s magnetickými tabulemi, obrázky, zapojili se do brainstormingu a diskuse. Garantem programu je Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem.

Cíle programu

- vytvořit správné postoje studentů v oblasti reprodukčního zdraví,
- zvýšit povědomí o možnostech ochrany v rámci sexuálního života,
- seznámit s riziky neléčených onemocnění,
- snížit rizikové sexuální chování.

Do programu se zapojilo 7 středních škol, 21 tříd a celkem bylo proškoleno 538 studentů z Karlovarského kraje.

Efektivita programu je hodnocena prostřednictvím anonymních vstupních a výstupních dotazníků. Výsledky potvrzují, že gramotnost studentů v oblasti bezpečného sexu se po absolvování programu významně zvýšila.

Dentální hygiena u předškolních dětí

Tento projekt probíhal po celý rok 2025 u předškolních dětí ve vybraných mateřských školách Karlovarského kraje.

V roce 2025 se projektu zúčastnilo **19 mateřských škol a celkem 357 předškolních dětí**. Program probíhá přímo v mateřské škole a trvá cca 60 minut. Cílem je naučit děti správnou techniku čištění zubů, snížení strachu z návštěv u zubního lékaře a v neposlední řadě budování správných stravovacích návyků.

Přednáška je rozdělena na tři části. Nejprve si s dětmi lektor povídá o tom, proč je důležité čistit si zuby, chodit k zubnímu lékaři a ukazujeme správnou techniku čištění na edukačním modelu. Ve druhé části vysvětluje, které potraviny jsou pro zoubky vhodné či nevhodné. Pomocí magnetických tabulí jsou zapojeny děti do hry, při které vybírají vhodnou a nevhodnou potravinu. Na závěr následuje praktický nácvik správné techniky čištění zubů v koupelně a čtení pohádky „**Jak Eliška a Honzík vyzráli na bacily**“.

Po celou dobu přednášky vládne příjemná atmosféra. Děti poslouchají a aktivně reagují na všechny dotazy lektorů. Rády vyprávějí i své příběhy a zážitky.

V závěru celého programu jsou předány dětem dárky, ze kterých mají velikou radost. Dostanou leporelo a dětský zubní kartáček v barvě, kterou si vyberou.

Efektivita programu primární prevence je pak hodnocena přímo pedagogy v mateřské škole prostřednictvím zprávy o průběhu preventivního bloku.

Program „Hygiena rukou“ pro předškolní děti

Od září roku 2025 KHS realizovala ještě druhý program primární prevence pro předškolní děti v mateřských školách. Tento projekt je realizován už několik let. Zástupcům mateřských škol byly distribuovány zdravotně výchovné materiály k projektu, byli seznámeni s metodikou projektu a instruováni k samotnému provedení správného mytí rukou s dětmi. Kvůli zvýšenému výskytu virové hepatitidy A začaly pracovnice KHS z oddělení podpory zdraví tento projekt realizovat samy v roli lektora.

Děti z vybraných mateřských škol v kraji se naučí pod naším dohledem PROČ, JAK a KDY si správně mýt ruce. Zdravotně výchovné materiály pro tento program nám poskytuje Státní zdravotní ústav se sídlem v Praze. Díky finančnímu daru od Krajského úřadu Karlovarského kraje na realizaci projektu primární prevence bylo možné každému dítěti zapojenému do tohoto programu poskytnout barevné leporelo s básničkou „Aby byly ručičky čisté jako rybičky“.

Dále každá třída obdrží karetní hru "Žlutý Petr". Na herních kartičkách jsou vyobrazeny situace, kdy je třeba si ruce správně umýt. Také samolepky s rybičkami a obrázky se správnou technikou mytí rukou. V tomto preventivním programu nám skvěle pomáhá tzv. pytlík s bacily. Děti si popráší ruce pudrem simulující bakterie, který pomocí UV světla září ve tmě. Tento pytlík nám dokazuje, jak je nutné mýt si ruce, abychom se vyvarovali přenosu onemocnění. Děti to opravdu moc baví. Za správné umytí rukou nakonec dostanou obrázek.

V roce 2025 byl projekt primární prevence Hygiena rukou realizován ve 14 mateřských školách napříč Karlovarským krajem. Zapojilo se celkem **400 předškolních dětí z 18 tříd**.

Projekt probíhá již od roku 2018 a je vždy vnímán bez výjimky velmi kladně.

Poděkování patří všem pedagogům mateřských a středních škol v Karlovarském kraji, kteří se na realizaci programů podíleli. Státnímu zdravotnímu ústavu za poskytnutí edukačních materiálů, a také Karlovarskému kraji, který svou finanční podporou umožnil kvalitní provedení všech aktivit primární prevence v roce 2025.

